

τάτοις ἢ αἰτοῖς ἔσσεσθαι. Εἶτα δὲ καὶ τὸν κοινὸν χαρακτήρα τῶν σλαβικῶν ἔθνων, τὸ δημοκρατικὸν ἄκρατον, λέγω, ὁρῶμεν παρὰ τῇ Προκοπίῳ τῇ τῶν γετῶν ἀντικείμενον. Ἐτι δὲ πρὸς τάτοις οἱ τὰς φιλοληθίας καὶ φιλοπλαγῶντας σκληρῆτας γέτας, σλάβας αἱμαὶ διῆσχυριζόμενοι, ἵποτιδέασιν, ἐπ' ἕδατος βεβηκότες, ἵπερορῶντες μόνον ἀρότρος τε καὶ καλαῦροπος, καὶ περὶ δίψη μόνον καὶ τόξα καὶ δόρατα σπαδάζοντες, ὅτι, ἕμα καὶ ὁμῶς γέταις, ἕδεν ἢ ἕτερον ἔθνος αἰτοικον, καὶ ἐν μετακατάσει τῶν γετῶν, ἵσημος πάντῃ ἔμεγεν ὁ τύπος κατοίκων. Ἀλλ' ἦσαν καὶ ἐν Γετία, ὡς ἔπειτα ἐν Γοτθία καὶ Καγγαρία καὶ Κυμανία, καὶ ἕτεροι κάτοικοι, σλάβοι πάντως ἵποτελεῖς γετῶν καὶ ἦσυχοι γεωργοὶ καὶ ποιμένες, καὶ ἕτων ἦσαν κτίσματα αἱ μείζους συνοικίαι, ἱς πόλεις ὀνομάζει ὁ Πτολεμαῖος.

Οἱ δακοὶ ἢ δανοὶ ἢ δανοὶ οἰκῶντες ὑπὲρ τὰς καταρράκτας καὶ μέχρι τῶν καταρράκτων τῆ Ἰερσ, πρόγονοι πάντως εἰσὶ τῶν, ἢ ἐπιχωρίως μὲν, δαῦτζοι νῦν ὀνομάζον-

ται, ὑπὸ δὲ τῶν ἄλλων ἔθνων, ἄλλαμανοὶ, νέμτζοι, τεδέσκοι· καὶ ἕδεμία ἀμφιβολία ὅτι τὸ δακοὶ (ἢ δάτζοι), ἢ δανοὶ ἢ δανοὶ, ἢ αὐτὴ λέξις τῷ δαῦτζ τυγχάνει, εἰ καὶ δαῦτζοὶ τινες ἕτεροίαν τινὰ πάντη ἔτυμολογίαν διδόασι τῷ ὀνόματι. Οτι δὲ καὶ ἡ γλῶσσα τῶν νῦν δαῦτζ τῆς πάλαι τῶν δακῶν ἢ γότθων τυγχάνει γέννημα, τῆτο ἀναντιρρήτον. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἡ τῶν δαῶν γλῶσσα καὶ τῶν σακῶν (ἢ δακῶν εἰ βέλει) ὡπερ ὀνόματι τοὺς σκύδας ὀνόμαζον οἱ πέρσαι, φησὶν ὁ Ἡρόδοτος, καὶ τῶν πάρθων καὶ τόσων ἄλλων τῆ βορείῃ τῆς Περσίας ἔθνων, ἃ καταλέγειν περιττὸν ἐνταῦθα, τῶν ἔλληνας ἐκεῖθεν ἐκβαλόντων καὶ τοῖς κοσμοδυνασταῖς ῥωμαίοις ἀξιόλογοι καὶ σεβασὴν ἀντίστασιν ποιησαμένων, ἀδελφὴ τῆ τῶν δακῶν ἢ δανῶν καὶ γότθων ἐτύγχανε, καὶ τῆ παλαιᾷ ταύτῃ συγγενείᾳ καὶ ἀδελφότητι τὴν ὁμοιότητα τῶν γλωσσῶν τῶν κατ' ἡμᾶς δαῦτζ καὶ περσῶν ἀπονέμειν εὐλογον. Ο περίφημος Ἀρσάκης δάκη ἦν, καὶ ἔθνος ἦν παρὰ τοῖς ἑσίοις δάαι

γερμάνιον καλέμενον. Ουκᾶν, καὶ τὸ γερμανὸς ὄνομα ἐκεῖθεν ποδὲν ἤλθεν, εἰ καὶ Στράβων ἑτεροίαν τινὰ πάντη παραγωγὴν δίδωσι τῷ ὀνόματι· καὶ εἰκασί πως αἰτιαῦνται παραγωγαὶ καὶ ἐτυμολογίαι ἐκείναις, ὡς καταφλυαρεῖ ἡμῶν ὁ ἐτυμολόγος, εὐήθειαν πολλὴν δεικνύων καὶ φανλοήθειαν.

Οἱ μασσαγέται καὶ αὐτοὶ σκυδικὸν ἦσαν ἔθνος, ἐμὴν δὲ καὶ οἱ πολὺ ὑπὲρ τὴν Μαιῶτιν ἐνδiciaτῶμενοι δυσσαγέται· καὶ οἱ πλείστοι τῶν σκυδῶν ἀπὸ τῆς Κασπίας θαλάσσης ἀρξάμενοι, δάαι προσαγορεύονται, φησὶν ὁ Στράβων· τῶν δὲ δαῶν τὲς τὰ ἐωδινὰ τῆς Κασπίας οἰκῶντας, πάρνυς ἰδιαίτερον προσαγορεύεσι, καὶ πρὸς βοῦρᾶν τῶν τυραγετῶν καὶ τέτοις ὄμοροι καὶ τοῖς γερμανοῖς βασάρναι εἰσὶ. Μήποτε δὲ καὶ οἱ βασάρναι ἔτιοι ἐκ ἀλλότριου τῶν πάρνων, καὶ οἱ νῦν μπάϊεο τῶν παρίων· ἕκαστοι γὰρ δαϊκὰ ἔθνη· καὶ οἱ γερμάνιοι τῆς Ηροδότου, οἱ ἡμέτεροι γερμανοὶ εἰσι, ἢ τὰ ὀνόματα, τῶν πραγμάτων μηδεμίαν

σχέσιν ἐχόντων, τῇ αὐτῇ φωνῇ συμβαίνειν, καὶ τρόπον τινὰ τὰ αὐτὰ φαίνεσθαι, κατὰ τύχην, φήσομεν; Σκύδης μὲν ἔν τῷ καδύ-
 λῃ ὄνομα τῆ ἔθνης καὶ ἀρχαῖον, ἀλλ' ἔ καὶ
 τὸ ἀρχαιότερον· κιμμέριοι γὰρ πρὸ τῶν
 σκυδῶν ἦσαν· ἔπειτα δὲ ταῖς διαιρέσεσι
 καὶ ὑποδιαιρέσεσι πολλὰ πρέκνησαν ὀνόμα-
 τα, ὧν πάλιν τινὰ καδύλῃ δοκῶσιν εἶναι,
 ὡς περ τὸ γερμανὸς, τὸ δάης, καὶ τὸ δάυ-
 τζος. Τοιῦτό τι καὶ τῷ τῦρκος καὶ τάτα-
 ρος καὶ μογγῆλος συνέβη ὑξερρον, καὶ πα-
 πλήσια τοιαῦτα ἔ παύσεσιν ἐν τῷ μακρῷ
 χρόνῳ συμβαίνοντα. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἄλλῃς,
 ἡμεῖς δὲ ἐπαναλαμβάνοντες πάλιν τὴν σειρὰν
 τῆ λόγῃ, ἐπὶ τὰς σκύδας τῆς ἡμετέρας Ρε-
 μβνίας ἐπανακάμψωμεν.

Δαρειῖος πέρσης.

Ἄαρειος ὁ Ὑζάσπεω, διαδεξάμενος τὴν
 περσέων ἀρχὴν καὶ ἐλὼν Βαβυλῶνα, τίσα-
 σθαι βελόμενος τὰς σκύδας, ὅτι ἐκεῖνοι
 πρότεροι ἐσβαλόντες ἐς τὴν Μηδικὴν καὶ
 νικήσαντες μάχῃ τὰς ἀντιωμένους, ὑπῆρξαν

ἀδικίης, στρατεύει ἐπ' αὐτές. Γελοία μὲν ἢ τῆς ἐκστρατείας αἰτία, Δαρεῖος δὲ κρύπτειν τάχα βεβλόμενος ἀκορέσει ψυχῆς διαδουλοῦν, τίσιν λόγον προβάλλεται, καὶ παρασκευάζεσθαι ἐπιτάττει, καὶ τῷ σοφῷ Ἀρταβάνῳ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, τῆς ἀφρονος ταύτης ὁρμῆς ἀποτρέπειν αὐτὸν βεβλόμενῳ, καὶ πειρωμένῳ, καὶ τῶν σκυδῶν τὴν ἀπορίαν καταλέγοντι, ἐκ ἐπείδειτο. Εἰδομεν δὲ καὶ ἐν τοῖς ἡμετέροις χρόνοις, ἑτέρας Ἀρταβάνους καὶ ἑτέρας Δαρεῖους πρὸς τὰ αὐτὰ μέρη ἐκστρατεύειν παραβόλως βεβληθέντας, καὶ τὰς συμβελας ἐκείνων ματαίας, πυράφρονα πάντα ἐγχειρήματα, καὶ μανικὴν ἐκστρατείαν ἀποτρέψαι μὴ δυναθέντων, καὶ τέρας χεῖρω πολὺ Δαρεῖς παθόντας, ἀφρονεσέρας τέρας τυγχάνοντας. Σκύδαι δὲ πυνδόμενοι Δαρεῖον στρατείαν ἐπὶ σφῶν παρασκευάζεσθαι, ἐπέμψαν ἐς Σπάρτην συμμαχίαν ποιήσοντες. Πέμψαντας γὰρ ἐς Σπάρτην φησὶν Ἡρόδοτος συμμαχίην τε ποιέεσθαι καὶ συντίθεσθαι, ὡς χρεῶν εἶη, αὐτὸς μὲν τὸς σκύδας παρὰ Φάσιν τὸν πο-

ταμὸν πειρᾶν ἐς τὴν Μηδικὴν ἐσβαλεῖν, σφέας δὲ τὰς σπαρτιάτας κελεύειν, ἐξ Ἐφέσου ὀρμεομένους ἀναβαίνειν, καὶ ἔπειτα ἐς τὴν αὐτὴν ἀπαντᾶν. Φαίνεται δὲ ὅτι ἐκ ἔσχον πειδομένους τὰς σπαρτιάτας οἱ σκύδαί. **Ἡρόδοτος** ἔτι πάνυ τοι ἀξιοδιήγητον τὸ πρᾶγμα ἠγέμενος, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς σκυδικῆς ἀποστολῆς ἀπεσιώπησε· ἐμὴν ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν ἀποστολὴν ἐν μὴ οἰκείῳ ἀναφέρων τόπῳ, λόγῳ πάρεργον τρόπον πρὸς διηγήσατο. **Ἀλλ'** ἂν τότε, ὡς πασιδηλα ἐν μικρῷ λόγῳ ἐτίθετο, ἐν τοῖς ἡμετέροις χρόνοις, μικρῶς, ἀγνοήμενα, λόγῳ πολλῶς τυγχάνει καὶ σπαδικῆς ἀξία· ἐμφαίνει γὰρ τὰς τῶν ἐθνῶν σχέσεις καὶ ἐπιμιξίας πρὸς ἀλλήλα. Οὕτω μὲν οὖν καὶ ἕτερα πολλὰ τοιαῦτα, μικρῶς λόγῳ ἀξία νομιζόμενα, ἀπεσιώπησαν, ἀλλὰ δὲ πάλιν, ὡς ὄντα τι, τῷ ὄντι δὲ μηδὲν ἢ μικρόν τι ὄντα, τῷ τῆς ἰσορίας κηρύττονται σώματι.

Δαρεῖος ὢν ἀπικόμενος ἐκ Σέσων, τῆς Καλχυδονίης ἐπὶ τὸν Βόσπορον, ἵνα ἔσκευατο ἢ γέφυρα, ἐνδεῦτεν ἐσβὰς ἐς νέα, ἐπλεε

ἐπὶ τὰς Κυανέας καλυμμένας. Αἱ δὲ Κυανέαι, φησὶν ὁ Στράβων, πρὸς τῷ σώματι τῆς Πόντου εἰσὶ δύο νησίδια· τὸ μὲν, τῇ Ἐυρώπῃ προσεχές· τὸ δὲ, τῇ Ἀσίᾳ. Ἐξόμενος δὲ ἐπὶ τῷ ἰσθμῷ, ἐδήητο τὸν Πόντον ὄντα ἀξιοδέητον· πελαγέων γὰρ ἀπάντων πέφυκε δωμάσιώτατος. Ὡς δὲ ἐδήησατο τὸν Πόντον, ἔπλεε ὀπίσω ἐπὶ τὴν γέφυραν, τῆς ἀρχιτέκτων ἐγένετο Μανδροκλῆς ὁ σάμιος· καὶ σήλας ἔσκησε δύο ἐπὶ τῆς Βοσπόρου λίθου λευκῆ, ἐνταμίον γραμμάτια, ἕς μὲν τὴν, ἀσσύρια, ἕς δὲ τὴν, ἑλληνικὰ, ἔδνεα πάντα ὅσα περ ἦγε (δεικνύσας). Τῶν μυριάδες ἐξηριδμήθησαν χωρὶς τῆς ναυτικῆς, ἑβδομήκοντα σὺν ἰππεῦσι, νέες δὲ, ἑξακόσθαι συνελέχθησαν. Τῆσι μὲν στήλησι ταύτησι βυζάντιοι ἔπειτα ἐχρήσαντο πρὸς τὸν βωμὸν τῆς ὀρδωσίης Ἀρτέμιδος, χωρὶς ἑνὸς λίθου γραμμάτων ἀσσυρίων πλέθ. Τῆς δὲ Βοσπόρου ὁ χώρος ὃν ἔζευξε Δαρεῖος, ὡς ἐμοὶ δοκέει συμβαλλομένῳ, μέσον ἐστὶ Βυζαντίου τε καὶ τῆς ἐπὶ σώματι ἰσθμῶ.

Δαρειός δὲ δωρησάμενος Μανδροκλέα, διέβαινε ἐς τὴν Εὐρώπην, τοῖσι Ἰωσι παραγγείλας πλέειν ἐς τὸν Πόντον μέχρι Ἰσροποταμῆ· ἐπεὰν δὲ ἀπικῶνται ἐς τὸν Ἰσρον, ἐνθαῦτα αὐτὸν περιμένειν, ζευγνύοντας τὸν ποταμόν. Ἀπικόμενος δὲ ἐς τὸν Ἰσρον ὁ ναυτικός στρατός, καὶ ἀναπλώσας ἀνὰ τὸν ποταμόν δύο ἡμερέων πλόον ἀπὸ θαλάσσης, τῆ ποταμῆ τὸν ἀρχένα ἐκ τῆ σχίζεται τὰ σώματα τῆ Ἰσρο, ἐξεύγνυε. Δαρειός δὲ ἐπορεύετο διὰ τῆς Θρηϊκῆς, καὶ τὰ μὲν ἄλλα τῶν ἐθνέων ἀμαχητὶ σφέας αὐτῆς παρέδοσαν Δαρείῳ· γέται δὲ Θρηϊκῶν ἔοντες ἀνδρειότατοι καὶ δικαιοτάτοι, ἐδελώθησαν. Ο δὲ Μανδροκλῆς ζωαγραψάμενος πᾶσαν τὴν ζεύξιν, καὶ βασιλέα Δαρεῖον ἐν προεδρίῃ κατήμενον, καὶ τὸν στρατὸν αὐτῆ διαβαίνοντα· ταῦτα γραψάμενος, ἀνέθηκε ἐς τὸ ἥραιον, ἐπιγράψας τάδε,

Βόσπορον ἰχθυόεντα γεφυρώσας ἀνέθηκε,

Μανδροκλέης Ἡρη, μνημόσυνον σχεδίας.

Αὐτῷ μὲν σέφανον περιθεῖς, σαμίοισι δὲ κῦδος,

Δαρεῖς βασιλέως ἐκτέλεσας κατὰ νῦν.

Δαρειός δὲ, ὡς ἀπίκετο, καὶ ὁ πεζὸς ἄμ'

αὐτῷ στρατός, ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, ἐνδαῦτα, δια-
βάντων πάντων, ἐκέλευσε τὰς Ἰωνᾶς τὴν
σχεδίην λύσαντας, ἔπεσθαι κατ' ἡπειρον
ἐωῦτῷ, καὶ τὸν ἐκτῶν νεῶν στρατόν. Μελ-
λόντων δὲ τῶν Ἰώνων ποιέειν τὰ κελεύμενα,
Κίως δὲ Ερξάνδρος, στρατηγὸς ἐὼν τῶν Μι-
τυληναίων, Δαρεῖς ἐπιτρέποντος εἰπεῖν τὴν
γνώμην, ἔλεξε· ὦ βασιλεῦ, ἐπὶ γῆν μέλλων
στρατεύεσθαι, τῆς ἔτε ἀρηρόμενον φαίνε-
ται ἕδεν, ἔτε πόλις οἰκεομένη (ταῦτα πάν-
τως ἀπεριεργότερον εἴρηται), γεφύρην ταύ-
την ἔα κατὰ χώραν ἐσάναι, φυλάκους αὐτῆς
λιπῶν, τέτρες οἵπερ μιν ἔζευξαν· καὶ ἦντε
κατὰ νόον πρήξωμεν, εὐρόντες σκύδας,
ἀποδοσ ἡμῖν· ἦντε καὶ μὴ σφέας εὐρεῖν δυ-
νώμεθα, ἦγε ἀποδοσ ἡμῖν ἀσφαλῆς. Οὐ
γὰρ ἔδεισά κω μὴ ἐσσωδέωμεν, ἀλλὰ μάλ-
λον μὴ ἔδυνάμενοι εὐρεῖν, πάδωμέν τε
ἀλώμενοι. Καὶ τότε λέγειν φαίη τις ἂν
με ἐωῦτῷ ἔνεκεν, ὡς καταμείνω· ἐγὼ δὲ γνώ-
μην ἀρίστην σοι, ὦ βασιλεῦ ἐς μέσον φέρων,
αὐτὸς μέντοι, ἔφομαί τοι, καὶ ἐκ ἂν λει-
φθεῖην. Κάριτα τε ἦσθη, τῇ γνώμῃ Δα-

ρεῖος, καὶ χρηστῆς συμβεβλήης χρηστοῖσι ἔργοισι, σωθεὶς ὀπίσω ἐς οἶκον τὸν ἐόν, ἀμείψεται τὸν λέσβιον εἶπας, καὶ ἀπάψας ἄμματα ἐξήκοντα ἐν ἱμάντι, ἔλεγε, ἄνδρες ἴωνες, ἐπεὶ με ἴδητέ πορευόμενον, ἀρξάμενοι λύετε ἄμμα ἓν, ἐκάστης ἡμέρης, ἣν δὲ διεξέλθωσιν ὑμῖν αἱ ἡμέραι τῶν ἁμμάτων, καὶ ἐγὼ μὴ παρέω, ἀποπλέετε ἐς τὴν ὑμετέραν αὐτέων. Ταῦτ' εἶπας, ἐς τὸ πρόσω ἠπεύγετο.

Οἱ δὲ σκύδαι δόντες σφίσι λόγον, ὡς ἔκ οἰοίτε εἰσι τὸν Δαρεῖς στρατὸν δηώσασθαι μῆνοι, ἔπεμπον ἀγγέλους ἐς τὰς πλησιοχώρους, τῶν οἱ βασιλῆες συνελθόντες, στρατῷ ἐπελαύνοντος μεγάλῃ, ἐβλεύοντο. Ἔσαν οὐδὲ οἱ συνελθόντες βασιλῆες ταύρων καὶ ἀγαθύρων καὶ νευρῶν καὶ ἀνδροφάγων καὶ μελαγχλαίνων, καὶ γελωνῶν καὶ βεδινῶν καὶ σαυροματέον. (1) *Ἐπὶ τῷ*

(1) Μήποτε τὰ ὀνόματα ταῦτα πρὸς τὸ σκύδης τὸ πραεῦον, λόγον ἔχει, ὃν καὶ μπαβαρὸς, σαξων, σθαβὸς, βεσφαλὸς πρὸς τὸ δαῦτζος, ἢ μᾶλλον, μπάυερ, σάξε, σβάμπε, βεσφαλίγγερ, ἢ, εἰ βῦλει, τὰ, καγγάρος, ἕζος, κημάνος καὶ τὰ λοιπὰ πρὸς τὸ τυρκος.

των ὧν τῶν καταλεχθέντων τὲς βασιλῆας
 ἀλισμένους, ἀπικόμενοι οἱ σκυδέων ἄγγε-
 λοι, ἔλεγον τὰ εἰκότα, καὶ ὡς, εἰ γὰρ ἐπὶ
 ἡμέας μένες ἐσρατηλάτεε ὁ πέρσης, τίσα-
 σθαι τῆς πρόσθεν δελοσύνης βελούμενος,
 χρῆν αὐτὸν πάντων τῶν ἄλλων ὑπεχόμε-
 νον, οὕτως ἰέναι ἐπὶ τὴν ἡμετέραν, καὶ
 ἐδήλε ἂν πᾶσι ὡς ἐπὶ σκύδας ἐλαύνει, καὶ
 ἐκ ἐπὶ τὲς ἄλλες. Νῦν δὲ τὲς τε δὴ ἄλλες
 ἔχει ὑπὸ ἐωῦτῷ Δρηῆκας, καὶ δὴ καὶ τὲς
 πλησιοχώρες ἡμῖν γέτας. Ταῦτα σκυδέων
 ἐπαγγελιομένων, ἐβλεύοντο οἱ βασιλῆες
 οἱ ἀπὸ τῶν ἐθνέων ἠκοντες· καὶ σφρων
 ἐσχίσθησαν αἱ γνώμαι· καὶ οἱ μὲν αὐτῶν
 ὑπεδέκοντο σκύδησι τιμωρήσειν, οἱ γελω-
 νοὶ καὶ οἱ βεδινοὶ καὶ οἱ σαυρομάται· οἱ
 δ' ἕτεροι ἐκ ἠδέλησαν.

Τὸ μέρος τῆ Ἰσραε τὸ ζευχθέν, κάτω τῆ
 Γαλατίας καὶ τῆ Ρέν ἢ Τομαρόβης ἐσιν,
 ὅπερ ὁ ποταμὸς διασχίζεσθαι καὶ ποιεῖν τὰ
 εἴματα ἄρχεται. Αὐχένα τῆτο τὸ μέρος
 καλεῖ Ἡρόδοτος, ὡς τῶν εἰμάτων χειρῶν
 ἢ βραχιόνων λόγον ἔχόντων, καὶ καλῶσιν

ἔτω κατὰ μεταφορὰν, ἐν πολλαῖς γλώσσαις, τὰ τῶν ποταμῶν μέρη ὅπερ διασχιζόμενα. Καταπλέοντι τὸν ποταμὸν ἀπὸ Γαλατίας, ἐν ἄρισερᾷ τρεῖς εἰσιν ἰσρολίμναι, οἰονοὶ κόλποι τῆ Ἰσρο. Τέτων ἡ πρώτη, Μπράδεσι καλεμένη, ἐν δεξιᾷ ἐστὶ τῆ Πράτε· ἡ δὲ δευτέρα καὶ μείζων ταύτης, Καγγέλ καλεμένη, ἐν ἄρισερᾷ ἐστὶ τῆ Ρέν· ἡ δὲ τρίτη, ἡ Ιαλπὲχ καλεμένη, ἡ μείζων ἑκατέρων, ἐπὶ πλείον εἰς τὴν Βασσαραβίαν ἀνέχουσα, ἐν τῷ μέσῳ τῆ πλῆ σχεδὸν κεῖται, τῆ μεταξὺ Γαλατίας καὶ τῆς ἄκρας τῆ Σωληνᾷ. Ἐν ἄρισερᾷ ταύτης διασχίζεσθαι ὁ Ἰσρος ἄρχεται, κἀνταῦθά πε κατὰ τὸν Ηρόδοτον ἐξεύχθη ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων τῷ Δαρείῳ ὁ Ἰσρος, ἀντικρὺ τῆς Ιαλπὲχ ἰσρολίμνης. Ἐν τῷ μυχῷ τῆς τρίτης ταυτησιλίμνης καὶ κώμη κεῖται Τομπὰκ καλεμένη. Ἰδὲ ἐφεξῆς καὶ ἅ περὶ τέτε λέγει ὁ Στράβων.

Πρὸς δὲ ταῖς ἐκβολαῖς τῆ Ἰσρο μεγάλη νῆσος ἐστὶ, Πεύκη καλεμένη· κατασχόντες δ' αὐτὴν βασάρναι, γερμανικὸν ἔθνος, πευκηνοὶ ἀπ' αὐτῆς προσηγορεύθησαν.

Εισὶ δὲ καὶ ἄλλαι νῆσοι πολὺ ἐλάττους· αἱ μὲν, ἄνωτέρω ταύτης· αἱ δὲ, πρὸς τῇ θαλάσῃ. **Επτάζομος** γάρ ἐστιν ὁ Ἴσρος, μεγιστον δὲ τὸ ἱερὸν ζόμα καλέμενον, δι' ἑξαδίων ἀνάπλευς ἐπὶ τὴν Πεύκην ἑκατὸν εἴκοσι, ἧς κατὰ τὸ κάτω (μᾶλλον δὲ κατὰ τὸ ἄνω· τῆτο γὰρ **Ηρόδοτος** σημαίνειν βέλεται) ἐποίησε τὸ ζεύγμα **Δαρειῖος**· δύναται δ' ἂν ζευχθῆναι καὶ κατὰ τὸ ἄνω. **Τῆτο** δὲ καὶ πρῶτον ἐστὶ ζόμα ἐν ἀρισερᾷ εἰσπλέοντι τὸν Πόντον, τὰ δ' ἐξῆς, ἐν τῷ παράπλῳ τῷ ἐπὶ **Τύραν** κεῖται. **Διέχει** δ' αὐτῆ τῆ ἱερῆ ζόματος, τὸ ἑβδομον ζόμα, περὶ τριακοσίαις ἑξαδίαις. **Γίνονται** μὲν ἔν μὲταξὺ τῶν ζομάτων νησίδες. **Τὰ** μὲν δὴ τρία ζόματα, ἐφεξῆς τῷ ἱερῷ ζόματι, ἐστὶ μικρά· τὰ δὲ λοιπὰ, τῆ μὲν, πολὺ ἐλάσσονα· τῶν δὲ, μείζονα. **Ἐντεῦθεν** δὲ (ἐκ τῆ ἱερῆ ζόματος) ἐπὶ **Τύραν** ποταμὸν πλωτὸν ἑννεακόσιοι στάδιοι.

Τοιαῦτα μὲν ἔν ἐπὶ **Στράβωνος** τὰ μεταξὺ τῶν ἀκροστομάτων τῆ Ἴστρου ἀπολαμβάνόμενα, ἐν δὲ τοῖς ἡμετέροις χρόνοις

D

πάντη μετήλλαται. Ἡμὲν γὰρ ἀπὸ τῆς
διασχίσεως τῆ Ἰστρο ἀρχομένη νῆσος Πεύ-
κη, κάτω ἐπὶ πολὺ τὸ πάλαι καθῆκεν· ἔ-
γὰρ ἂν ἄλλως ἢ μεγίστη ἐτύγχανεν, ὥστε
καὶ καταφύγιον διωκομένων, καὶ ὄρμητή-
ριον λησευόντων εἶναι· τὰ δὲ μετ' αὐτὴν
μέχρι θαλάσσης νησία, ἐλάττονα ἐτύγχανε.
Νῦν δὲ, κατὰ τινος ἰχθυογραφίας τῶν ἐκβο-
λῶν τῆ Ἰστρο, τὰ ἐναντία ὄραται· τὰ μὲν
γὰρ παρὰ θαλάσσαν ποτὲ μὲν νησίδια, νῦν
δὲ νῆσοι, πολὺ μείζους τῆς νῦν Πεύκης
τυγχάνουσι, καὶ ἡ ἀπὸ τῆ ἀρχένης ἀρχομέ-
νη καὶ ποιῶσα τέτον, πολὺ ἐλάσσων. Αἴ-
τιον δὲ τέττε τῆ τοῖς μὴ ἀνασκεπτομένοις
τὰ φυσικὰ ἀναγκαῖα συμβαίνοντα, ἀπο-
ρίαν καὶ ἔκτασιν ἐμποιῶντος, ἢ ἐπισυρο-
μένη αἰεὶ ὑπὸ τῆ ποταμῆ, καὶ τοῖς ὕδασιν
αὐτῆ συγκυλισμένη ἰλῦς, ἥσπερ καθιζανέ-
σης κατ' ὀλίγον ἐν ταῖς ἐκβολαῖς, δι' ἀπει-
ρομικρῶν ἐνεργήσεως καὶ δημιουργήσεως τῆς
φύσεως, καὶ τῆς προσχώσεως μὴ πανομέ-
νης, καὶ τῆ προσχώματος ἀνεπαισθήτως
αὐξανομένε, τέλος, τεράγη ξηραίνεται,

καὶ μέρος θαλάσσης ἐξηπειροῦται, καὶ αἱ ἐκβολαὶ τῶν ποταμῶν ὡς τὰ πολλὰ ἐξέχουσι πολὺ ἐπὶ θάλασσαν, καὶ ἐγκολπῆσθαι ἐφ' ἑκάτερα τὴν θάλασσαν αἰτίαι.

Ἔτεροι δὲ πάλιν ποταμοὶ ἐς μυχὸν κόλπευ ἐκβάλλοντες, μειῦσι κατ' ὀλίγον τὸ τῆ κόλπευ μῆκος, καὶ ὑδεμία φαινομένη ἐξοχῆ, καὶ ὑδὲν εἰς ἀντίστασιν πρὸς τὴν πρότασιν συντείνουσιν ἐπιφέρεσθαι. Ταύτη τοι καὶ Νεῖλος πελαγιώτερος νῦν εἰς θάλασσαν ἐκδιδοῖ, ἢ ἐπὶ Στράβωνος· καὶ ἐπ' αὐτῆ, πελαγιώτερος πάλιν, ἢ ἐφ' Ἡροδότου· καὶ πεδία ὅλα ἔν τισι μέρεσι γίνεται, χερσαίων ζώων εἰς βοσκὴν ἐπιτήδεια, ὅπερ πρότερον ἰχθύες νεμόμενοι ἐνήχοντο. Εἰσὶ δὲ καὶ τῆ ἡμετέρου Ἰσραε αἱ ἐκβολαὶ, τῶν παρακειμένων τόπων πελαγιώτεραι. Εἰπομεν ἀνωτέρω, ὡς τὰ πολλὰ τὰ τῶν ποταμῶν εἶδη τα πελαγιώτερα, ὅτι ἐσὶ τινα τῆ ναντίου πάντα φαινόμενα, ὃ ἐσιν, ἕκ ἐξέχουσι, τῆς ἰλύος ἐνθαλάσση προσχωμένης, ἀλλ' ὥσπερ εἰς τὰ ὀπίσω ὠθεμένης, εἰσοχαὶ καὶ κόλποι γίνονται ἐν ταῖς ἐκβολαῖς. Τοιαῖ-

ται ὀρῶνται οἱ τῆ μεγίστη τῶν ποταμῶν τῆς γῆς, τῆ ἐν τῇ μεσημβρινῇ Κολομβικῇ ἐκβολαί, καὶ ἕτεραι ἑτέρων πρὸς ἕω ἐκδιδύοντων εἰς τὸν Ωκεανόν. Μήποτε τῆτο, ἀποτελεσμα τῆς περὶ τὸν ἄξονα ἡμερησίας κινήσεως τῆς γῆς ἐστὶ, τῆ Ωκεανῆ τῇ γῇ καὶ τῷ ποταμίῳ ῥῶ ἀνδισαμένε, καὶ τὴν καταφερομένην ἰλὺν ἀνωδύντος καὶ ἀναπέμποντος, καὶ προσχῆσθαι τῷ αἰγιαλῷ μὴ συγχωρῆντος;

Ἡ δὲ Πευκη πολὺ ἐλάσσων νῦν ἐστὶ, καὶ, χρωμένοις τοῖς μέτροις τῆ Στράβωνος, περὶ τριακοσίαις σταδίαις τῆς θαλάσσης ἀφίσταται, ἐκτὸς εἰμὴ τις τὴν προκειμένην τῆς ἐν τῇ Δομπρίτζη Δέλτζης φρενὶς νῆσον τὴν Πεύκην οἶοιτο. Ἀλλ' ἦν μὲν ποτε καὶ αὕτη μέρος τῆς Πεύκης, νῦν δὲ πολὺ ἀφίσταται τῆ ἀγένοσ, ὅς μοι δοκεῖ κατὰ τὸν κρατιωτικὸν τῆ Μπράβερ τῆς Μολδόβης χωρογραφικὸν πῖνακα, τὸν ἀκριβέστερον ἴσως παντὸς ἑτέρου τυγχάνοντα, ἐν ἀρισερᾷ τῆς ἀνωτέρω Ιαλπουχ ἰσρολίμνης ἐστὶ. Ἐντεῦθεν ὁ Ἰσρος διασχίζεσθαι πάλιν ἄρχε-

ται, καὶ νησίδια ἐνταῦθα μετὰ τὴν διά-
 σχισιν, καὶ κατωτέρω ὀλίγον, ἕτερον νη-
 σίον, τῆ φρερὶς Ἰσμαήλ προκείμενον, μέ-
 ρη τῆς Πεύκης νήσου τὸ πάλαι, παλιυδρο-
 μῆντος τῆ ρείθρου, βία τῶν κατωτέρω προ-
 σχώσεων, τῶν τῆ ποταμῆ τὸ δάπεδον με-
 τεωρίζουσῶν, καὶ ἐξηπειρασῶν τὸν τόπον,
 καὶ ἐπικλυζουσῶν τὰ ἄνω μέρη, καὶ ποισ-
 σῶν τὰ πρότερον ἔξαλα, ὕφαλα. Μεγίστη
 δὲ νῦν νῆσος ἡ προκειμένη τῆ ἐν Βασσα-
 ραβία Κελλίς φρερὶς. Σωληνᾶς δὲ, πάλαι
 μὲν μικρὸν κατὰ Στράβωνα εἶμα, νῦν
 μόνος ἐσὶ μεγάλαις ναυσὶ διὰ βάρδος πλώϊ-
 μος, τῆ ρεύματος ἐνταῦθα ἐλάσσονα τρί-
 ψιν, διὰ τὴν ἐλάσσονα σκολιότητα, πά-
 σχοντος, καὶ ὀρμητικώτερον φερομένους καὶ
 τὴν πρόσχωσιν καὶ μετεώρισιν τῆ ἐδάφους
 ἕτω κωλύοντος.

Ἄ δὲ περὶ τῶν ἐκβολῶν τῆ Ἰσρου, ὡς πρὸς
 τὴν νῦν Δέσιν τῶν εἰσμάτων καὶ τῶν δια-
 σχισμάτων, καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς ἀπολαμβα-
 νομένων νήσων καὶ νησιδίων εἰρήκαμεν,
 ὡς πρὸς βάσιν βεβαίαν καὶ ἀψευδῆ τάχα,

τὸν τῆς Μπράβερ γεωγραφικὸν πίνακα τῆς Μολδόβης καὶ Βασσαραβίας ὁρῶσιν εἴρηται, ἤδη δὲ δι' ἐτέρων καὶ ἐν Μολδόβῃ διατρίβουσι, μαθεῖν τι ἄξιον πίσεως ἔχουσιν· ἐμὴν ἔδὲ δι' ἑαυτῶν, καὶ περ μεγάλως ἐφιεμένων. Ἐθέλοντες γεμὴν μαθεῖν τι ἀκριβέστερον ἐκδόσεως τῷ ὄντι ἄξιον· ἤδη γὰρ καὶ ὁ Μπράβερ ἡμῖν ὑποπτος, καὶ ἐκ αὐτόπτης, ἀλλ' ἐσφαλμένων περιγραφῶν, παραγραφῶν τῷ ὄντι, χυδαῖος ἀκροατῆς, ἢ ἀπερίεργος ἐτέρων γεωγραφικῶν πινάκων ἀντιγραφεὺς ἐδόκει, τὸν νῦν ἐν Βασσαραβία διοικητὴν, στρατηγὸν καὶ πολεμικὸν γεωμέτρην Ἀρτιγγ ἠρωτήσαμεν, εἴτις παρ' αὐτῷ ἀκριβεστέρα τῶν τῆς Ἰσρα ἐκβολῶν ἰχνογραφία εἶη, καὶ ἔχοντα ἠτήσαμεν καὶ ἐλάβομεν· καὶ ἡ κατ' αὐτὸ Βασσαραβία τῆς ἐν τῷ τέλει τῆς βιβλίας, χωρογραφικῆς τῆς Ρεμενίας πίνακος, κατ' ὃν ἡμῖν ὁ στρατηγὸς Ἀρτιγγ ἐδάνεισε χωρογραφικὸν πίνακα ἀντιγέγραπται καὶ κεχαλκογράφηται. Διεννηόχασι δὲ πολὺ κατὰ τῆτον αἰ ἐκβολαὶ τῆς Ἰσρα, πασῶν ὧν εἶδον ἐν ἑτέροις γεω-

γραφικοῖς πίναξι, καὶ πάντως αὐτός ἐστιν ὁ ἀκριβέστερος πάντων, τοῖς ῥέσσοις ἤδη τῶν ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν τῆς Πρώτης μέχρι τῆς Πόνης, ἀρισερῶν παρισρίων ὑποχωρηθέντων· ἔτι, ῥαδίως ἔτσι γεωγραφικὸν τι ἄξιον πίσεως ποιεῖν δύνανται.

Κατὰ τῆτον ἔν τὸν γεωγραφικὸν τῆς Βασσαραβίας πίνακα, διασχίζεσθαι καὶ ποιεῖν τὰ σόματα ὁ Ἰσρος ἀρχεται, πρὸς μεσημβρίαν πως τῆς φρερῆς Ἰσμαήλ, ἐν ἀρισερᾷ τῆς λίμνης Ταλπῆχ· καὶ ὁ ἀρισερὸς βραχίων κλίνει πως πρὸς τὸ βόρειον, καὶ ὁ δεξιὸς πρὸς τὸ ἀνατολικονότιον· ὥσε τὴν ἀρχὴν τῆς σχηματιζομένης νήσου, ἐκ αὐχένα λεπτόν, ἀλλ' ὠμοπλάτην ὄλην, πλατεῖαν, μεγάλην εἶναι, καὶ τῷ ὄντι ἠρακλείαν, τῆς πλάτους ἀπὸ Ἰσμαήλ ὄντος μέχρι τῆς διασχίσεως. Ἡ νῆσος αὕτη, ἡ ἀρχομένη ἀπὸ τῆς διασχίσεως, καθήκει νῦν μέχρι θαλάσσης, πρὸς ἔω ἐκτεινομένη, καὶ ἡ μέγιστη ἐστὶ τῶν ἐν τοῖς σόμασι τῆς Ἰσρα. Αὕτη ἐστὶν ἡ Πεύκη τῆς Στράβωνος, ἡ πάλαι μὲν κατ' αὐτὸν ἑκατὸν εἴκοσι σταδίους ἀπέ-